

นาหว่านข้างออก คืออะไร ?

นาหว่านข้างออกหรือนาหว่านน้ำตม คือการทำนาโดยการหว่านเมล็ดข้าวลงบนดินนาที่เตรียมดินไว้แล้ว ซึ่งเป็นดินเปียก นิยมทำในเขตนาชลประทาน

ข้อดีของการทำนาหว่านข้างออกคือ

- ประหยัดแรงงาน เวลา และลดขั้นตอนในการเตรียมแปลงกล้า เพราะกล้า ถอนกล้าและปักดำในพื้นที่นาชลประทาน
- แก้ปัญหาการทิ้งนาร้างหลังน้ำท่วม เพราะไม่มีกล้าปักดำ

ขั้นตอนการทำนาหว่านข้างออก

1. ไถตะ เป็นการไถพลิกดินครั้งแรก เพื่อกลบตอซังข้าวและวัชพืชต่างๆ
2. ไถแปร เป็นการไถตามแนวขวางของการไถตะ (หลังจากไถตะประมาณ 2-4 สัปดาห์) เพื่อย่อยดินให้เหมาะต่อการงอกของเมล็ดข้าว ควรเก็บหญ้าออกจากแปลงนาให้สะอาดเท่าที่จะทำได้ เพื่อลดปัญหาเรื่องหญ้าที่จะขึ้นมาแข่งกับต้นข้าว
3. คราดทำเทือก เพื่อปรับระดับดินนาให้ราบเรียบสม่ำเสมอ

ในปัจจุบันเกษตรกรนิยมใช้เครื่องมือเตรียมดินที่สามารถไถพรวนเตรียมดินนาในครั้งเดียวพร้อมสำหรับหว่านน้ำตมได้

4. แหวกร่องเป็นระยะๆ เพื่อเป็นทางระบายน้ำ และเป็นทางเดินสำหรับปฏิบัติงาน

5. หว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เตรียมไว้แล้วโดยการนำเมล็ดข้าวบรรจุในภาชนะเช่นตะกร้าไม้ไผ่สาน กระสอบป่านหรือ ถุงผ้า ไปแช่ในน้ำสะอาด นานประมาณ 12-24 ชั่วโมง จากนั้นนำเมล็ดพันธุ์ขึ้นมาวางบนพื้นที่น้ำไม่ขัง และมีการถ่ายเทอากาศดี นำกระสอบป่านชุบน้ำจนชุ่มมาหุ้มเมล็ดพันธุ์โดยรอบ รดน้ำทุกเช้าและเย็น เพื่อรักษาความชุ่มชื้น หุ้มเมล็ดพันธุ์ไว้นานประมาณ 30-48 ชั่วโมง

เมล็ดข้าวจะงอกขนาด "ตุ่มตา" (มียอดและรากเล็กน้อยโดยรากจะยาวกว่ายอด) พร้อมที่จะนำไปหว่านได้ โดยใช้อัตรา 10-20 กิโลกรัมต่อไร่ ถ้าเตรียมดินดี ปรับพื้นที่ได้สม่ำเสมอ และไม่มีการทำลายของนก หนู ให้ใช้อัตราต่ำ

6. การควบคุมวัชพืชในระยะกล้าอาจทำได้ โดยควบคุมระดับน้ำ 3-5 เซนติเมตร หรือใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดวัชพืช

7. การใส่ปุ๋ยควรใส่ 2 ครั้งในระยะ 20-30 วัน หลังหว่านข้าว และระยะเริ่มกำเนิดช่อดอกหรือ 30 วัน ก่อนข้าวออกดอก โดยใช้อัตราตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ข้อควรระวังในการทำนาหว่านข้างออก

1. ต้องเตรียมดินให้ประณีต เพื่อลดปัญหาวัชพืช และทำให้เมล็ดข้าวงอกสม่ำเสมอ
2. ปรับพื้นที่นาให้สม่ำเสมอเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังเป็นหย่อมๆ ทำให้เมล็ดข้าวเน่า
3. อย่าใช้อัตราเมล็ดพันธุ์มากเกินไปเพราะจะทำให้ข้าวขึ้นหนาแน่น อาจเกิดโรคระบาดรุนแรง

